

Studium taksonomiczno-geograficzne storczyków Orchidales w północno-wschodniej i środkowej części Tarczy Gujańskiej

Tomasz Kubala

Niniejsza praca stanowi studium taksonomiczno-geograficzne storczykowców (Orchidales) północno-wschodniej i środkowej części Tarczy Gujańskiej. Wykonano je w oparciu o 4160 okazów roślin, w tym 2760 zielnikowych, około 1000 konserwowanych w płynach i blisko 400 żywych. Weryfikację taksonomiczną tych materiałów oparto o analizę morfologiczną organów wegetatywnych oraz generatywnych. Uwzględniono takie cechy jak: forma życiowa rośliny, sposób jej krzewienia się, brak lub obecność, rozmieszczenie, wielkość i kształt organów spichrzowych, rozmieszczenie, wielkość i kształt liści, typ kwiatostanu, liczba, wielkość i kształt podsadek, wielkość i kształt poszczególnych elementów okwiatu, stopień ich zrośnięcia, a także wielkość, kształt, budowa prętosłupa i liczba płodnych pręcików. Przeprowadzona weryfikacja taksonomiczna materiału roślinnego wykazała występowanie na obszarze Gujany, Surinamu oraz Gujany Francuskiej 662 gatunków i 2 podgatunków należących do rzędu Orchidales. Liczba gatunków stwierdzonych w poszczególnych krajach, tj. Gujanie, Surinamie i Gujanie Francuskiej wynosi odpowiednio: 510, 377 i 412. Przeprowadzono analizy florystyczno-geograficzną i autekologiczną. Oparto je o dane dotyczące geograficznego występowania potwierdzonych gatunków oraz uzyskane z arkuszy zielnikowych informacje związane z ich autekologią. Na badanym obszarze stwierdzono występowanie 48 gatunków endemicznych i 92 subendemitów. Analiza statystyczna wykazała, że flora storczykowa badanego obszaru jest niejednorodna. Flora Gujany jest zbliżona do flor Wenezueli i Brazylii, natomiast Surinamu do Gujany Francuskiej. Stwierdzono odrębność flory storczykowej Tarczy Gujańskiej od innych flor Neotropiku. Analiza autekologiczna wykazała, że zdecydowana większość storczyków Gujan zasiedla wilgotne zbiorowiska leśne, przy czym znaczna większość wśród nich to epifity.